

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.
Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatati órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

▽ ▽

A vendéglősök

s miniszternél jártak. Higgadtan, nyugodt szóval, komoly iparosokhoz illő tárgyilagossággal mutattak rá arra a hajszaszerű eljárásra, mellyel a vendéglősök tisztességét is pellengére állítja szinte naponkint az árdrágítók között a rendőrség s a súlyos ítéletekkel megélhetésüket egyenesen lehetlenné teszi. Hej, volt erre a hirre zenebona a lapokban. Talán még vezércikket is irt egyik-egyik ujság a vendéglősök ellen. A rossz poétácskák bökk-verseket irtak rólunk. Persze rossz verseket, már amilyen tölük telhetett. Humoreszkek özönét is öntötték a redakciókba a panaszkodó vendéglősökről. Így van az! Velünk mindent csinálhatnak a lapok! De mi lenne akkor, ha egyszer csak nem engednénk be egy lapot se terméinkbe? Gondolkozunk csak!

*

A bor ára zuhant,

azért 3 korona a must most is. Öröm ez is a fogyasztóknak és a vendéglősöknek egyformán. Csak a — kereskedők jajgatnak iszonyatosan. Érdekes és csudálatos, hogy nem a — termelők, bár az ő komoly felszisszenésük méltányolható volna; igen, nem a termelők jajveszékének, hanem — a kereskedők, akik a termelő és fogyasztókat kiszolgáló vendéglősök munkája után milliőkat harácsolnak hihetetlen gyorsan hihetetlen kevés munkával össze. Hogy a bor ára 18—20 koronáról 3—4 koronára lezuhanhatott: ez is bizonyítja, hogy uzsoraára volt a bornak! A vendéglősök legyenek résen és ne engedjék a bor árát újra diadalutra elindulni — fel, felfelé!

Nemes Kun.

Most már jön a Béke!

Irtta: Gyökössy Endre dr.

Most már jön a Béke. Itt van már házaink alatt, Kint ül már a kertek végében s alig várja, hogy betessékeljük számüzött lelkét hajlékunkba.

Nincs már annyi erő égen és a földön, mely a Békét újra el tudná kergetni ablakaink alól.

Királyok, tábornokok, diplomaták, szuronyos és kalapácsos hősök, a fel-séges Mindenség csak a Békét várja, hívja, kiáltozza.

Nincsen szív, mely ne e felé dobogna. Nincsen szem, mely ne eléje tündökölné. Nincsen vágy, mely ne elébe röpködne. Nincsen kéz, mely ne érte dolgoznék. Nincsen gondolat, mely ne eljövételét munkálná.

Most már jön is a Béke!

Jön a magyar Béke is!

Oh, de mi lesz velünk?

Mi lesz?

Ez a gyönyörű, drága ország öltözzék biborba, vakító biborba most. Oh, mert a Békével eljut az Igéret földjére is.

A magyarok árva, szolga országából — Kossuth gazdag, szabad országá lesz.

A turini remete prófétái álma, hite valóra vál, testet ölt.

Matematikai bizonyossággal szabad,

független Magyarország lesz a négy folyó földjéből, a Kárpátok övezte isten-remekéből.

Szent minden magyar, aki a független Magyarországért dolgozott és halt meg 400 év óta. Szent minden magyar, aki a szabadságért szenvedett Krisztusi kinokat.

Oh, csak a mohácsi átok ránk ne találjon most.

Sárga fürtelem verje meg az egyet-értést megbontókat. Testét föld kivesse, lelkét ég be ne fogadja.

Akaratunk tüzes abroncsával vegyük körül országunkat. Jaj annak, aki az akaratunk tüzes abroncsán át akar törni.

A magyar föld ezeréves. Hozzá nem nyulhat senki.

Még a felé kuszó vágyakat is meg kell fojtanunk. És meg is tudjuk fojtani, ha mindnyájan egyet akarunk.

Azt kell akarnunk, hogy bennünket senki se csonkíthat meg. Mi se akarjuk ilyen földek vetéseit learatni soha!

Azt kell akarnunk, hogy a magyar föld egész népe egyformán szabad és boldog legyen!

Hisszük, hogy a független önálló haza napja ragyog felénk!

S hisszük, hogy a Hadur, ki velünk volt a harcban, nem hagy el ezután se bennünket!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít Schwarcz Béla
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvéta kávések és vendéglősök részére nagy étkező szalvétták és abroszok.
SALZER J. papirszalvéta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

A „Jóbarátok“ szüreti mulatsága

Irta: Krónikás.

A budapesti vendéglősök »Jóbarátok« társasága folyó évi október hó 9-én Kőbányán, Martinovics-tér 2. sz. alatt Zsin Gyula vendéglősnél tartotta összejövetelét, a mi tulajdonképp társas oszonnával és táncal egybekötött szüreti mulatság volt.

A háborus nehéz viszonyok ugyan még mindig nem múltak el a vendéglősök feje fölött, de a közeli békébe vetett biztos remény és a régi jó szokáshoz való ragaszkodás, valamint a kartársak iránti szeretet és barátság szép számmal hozta össze a fővárosi vendéglősöket és azok családjait.

Délután 3 órakor a rendezők ünnepélyesen fogadták a megjelent vendégeket és rögtön megkezdődött a teldiszített és szőlővel beagatott kerthelyiségben, a szüreti mulatság és folyt a szőlő kóstolás, amit azonban a szemfüles és csinos csösznők és csöszök ugyancsak megtoroltak, mert a telteseket bíró elé kísérték, aki pénzbüntetéssel sújtotta a vidám szőlő dézsmálókat.

Hat óra felé társas oszonna kezdődött, amit rövidesen követett a fiatalok tánca.

A rendezőség a következőkből áll:

Tiszteletbeli elnökök: Hajós Károly, szföv. ipartársulat elnöke, Kuntze Ödön a budai ipartársulat elnöke, Mohos Ferenc a »Jóbarátok« elnöke, Verbóczy Lajos a »Jóbarátok« alelnöke, Korl István a »Jóbarátok« pénztárosa.

Főrendelők: Farkas Pali, Schmidt János, Miskei Lajos, Suchy Károly.

Rendező bizottság: Bischof Pál,

Braun Béla, Böhm Mór, Csengei Sándor, Csik Boldizsár, Farkas Pál, Frühling Antal, Gráf János, Gramsch Ferenc, Gregorics Simon, Horváth József, Horváth István, Hrabovszky György, Hercig József, Korl György, Kamarás Mihály, ifj. Kamarás Mihály, Kerekes Pál, Kortsák Alajos, Kutassy Károly, Leerer János, Mirt András, Majjer István, Móser Frigyes, Paládi László, Putzer György, Pataki Sándor, Polika Károly, Rosner János, Schmauder József, Sági József, Spitzer István, Schmiet Konrád, Zsin Gyula, Zsin Lajos, Tompa András.

Bírók: Schmidl Dániel, Bischof Pál.

Vigalmi elnök: Subik János.

Bírónék: Hajós Károlyné, Farkas Juliska.

Ki kell emelnünk, hogy a házigazda jó és izletes ételekkel és kitünő borral látta el vendégeit.

Megemlítjük, hogy a »Jóbarátok« minden szerdán összejönnek néhány órára, hogy a kartársi barátságot ápolják és bajukat egymás között megtárgyalják.

Ötvenen-hatvanan szoktak összejönni, ami nagy érdeme Mohos Ferenc társasági elnöknek és Hajós Károly ipartársulati elnöknek, valamint Verbóczy Lajos alelnöknek és Korl István pénztárosnak.

Valóban a mai nehéz és válságos napok alkalmasak arra, hogy a dolgozó, küzdő és szorgalmas vendéglősöket a szép jövő reményén minél közelebb hozzák egymáshoz.

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító, Ferdinánd Bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Évfizetek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11-48.

Szerb csárda.

— A Vendéglősök Lapja eredeti tárcája. —

Irta: Dr. Balázs József.

B... faluban Szerbiában pihentünk. Az élelmzési oszlop kenyeret hozott és kárakta a szabad földre egy pongvára.

Javában folyt a szétosztás, midőn két huszár galoppba közeledett felénk.

Mindjárt sejtettük, hogy nem sokáig tart pihenésünk, mert huszárpároulle csak akkor jön, ha sürgős a dolog.

Írásbeli parancsot hoztak. A zászlóaljparancsnok átvette a parancsot, aláírta a vevényt, és a huszárokat elnyargalták.

Félóra múlva talpon volt a zászlóalj.

A parancs úgy szólt: hogy reggel 1/6-kor be kell vonulni a v.....i tűzvonalba, a törzs zászlóalj megerősítésére.

1914 december havában sokat esett az eső, a szerb utak mélyes sárral voltak betakarva, alig lehetett járni.

A zászlóaljparancsnok kiadta a parancsot, borjukat, köpenygeket leszerelni, indulás csupán oldalfegyverrel, és 40 fölténnyel.

En lettem megbízva a train zászlóaljparancsnokságával, valamint kötelességem volt a visszahozott borjuk és kabátok továbbszállítására.

A zászlóalj egy óra alatt eltűnt szemünk előtt.

A faluban elrekváltam néhány fogat és azonnal indultam a csapat után.

Már sötét este volt, midőn egy utszéli csárda elé értünk.

Sötétség uralkodott az épületben és úgy látszott, hogy a csárda teljesen elhagyott. A csárda falai erősen meg voltak rongálva, és teljesen megjártszott még a legutolsó heves esata nyomai. Ép alak nem volt az épületen és a kemény is romba dől.

Embereim, állataim teljesen kimerültek, mert a járattal utak kemény próbára tették embereimet. Némely helyen a gránát két-három méter mély lyukat fúrt az országúton és ha ily lyukba a kocsik kereke belekerült, órákig tartott míg újból tovább mehettünk.

Csapatomnak pihenő adtam. Magam két álliszittel a szokott óvatossággal beléptem a csárdába. Ugyanis Szerbiában a háboru elején napirenden volt, hogy elhagyott helyen megpihenve, a bujkáló komitácik vagy szerb asszonyok reggelre a másvilágra küldtek sok-sok honilársaimat.

A csárda egy óriási nagy szobából és mellékhelyiségből állott. A szoba közepén egy nagy vaskályha volt, de eső nem volt benne. A kályhában tűz volt jelöl annak, hogy nem régen még emberek jártak itt.

Lámpát gyújtottunk és körülnéztünk. A szobából beléptünk egy kis helyiségbe, hol kisebb hordók és néhány üveg állott. A falban egy fali szekrény, mint nálunk a bor-

Bor rekvirálása a katonaságnak.

A kormány október 2-án kelt 4180—1918. M. E. számú rendeletével fölhatalmazta a földmívelési minisztert, illetőleg Horvát-Szlavonországra nézve a bánt, hogy a honvédelmi miniszterrel egyetértőleg a hadsereg borszükségletének fedezése érdekében megfelelő intézkedéseket tehesen. Ennek a fölhatalmazásnak alapján a földmívelési miniszter ugyancsak október 2-iki kelettel 196.100. sz. alatt a következő rendeletet bocsátotta ki:

1. §. Mindazok, akik ugyanazon község területén levő, akár kizárólagos tulajdonukban (birtokukban) álló, akár mással közös szőlőjük vagy szőlők vagy szőlők terméséből, akár pedig mástól megszerzett termésből az 1918. évi szüret alkalmával legalább 100 hl. mustot állítanak elő, kötelesek a kiszűrt mustnak seprő nélkül számított 5%-át kitevő bort a fegyveres erő borral való ellátásának céljára az alábbi rendelkezések értelmében átengedni.

2. §. Azt a bormennyiséget, amelyet a termelő az előbbi §-ban meghatározott kulcs szerint átengedni köteles, a bortermelési adóról szóló 1918. I. t.-c. 10. §-ában megjelölt hatóságok az említett § értelmében készült szemlévek alapján állapítják meg. Az ekként megállapított mennyiséget már a must kiszűrésének időpontjától fogva a jelen rendelet alapján igénybevetni (rekvirálni) kell tekinteni és a termelő köteles azt abban a pincében, amelybe a szüret alkalmával beraktározták, mindaddig megőrizni és szakszerűen kezelni, amíg annak átvétele vagy esetleg az igénybevétel alól való feloldása iránt a hatóság nem intézkedik.

pincében szokott lenni, hol a jó magyar kolbászi és sonkát tartjuk.

Miután semmi feltűnő jelenséget nem észleltünk, embereimet elhelyeztem a nagy kocsmahelyiségbe.

En és a két álliszit a mellékhelyiségbe leültünk le, azzal, hogy aint a hold kibúvik, tovább haladunk.

Aggón áradt embereim néhány perc alatt mély álomba merültek. A katonák olyan, ha fáradt és fedelt helyhez jut, nyugodtan elalszik, mintha másnap nagy, vig lakomára készülne.

En azonban nem tudtam aludni, valami benső ösztön késztetett arra, hogy ébren maradjak és őrizzem embereimet. Már sokszor tapasztaltam magamon a hadjárat alatt, hogy a sok lelkelet tett amit a gaz komitácik katonáink ellen elkövettek, bennem valami ösztönszerű óvatosságot, érzést váltott ki, és sok esetben jó szolgálatot tett ezen kifejtett szíratom.

Órák tizenegy órát mutatott, midőn a fali szekrény ajtaja lassan kinyílt és egy borzas alak kidugta fejét és kinézett. Gyorsan becsuktam szememet és jól láttam, hogy réám néz. Majd óvatosan kilépett a szekrényből és embereim közt haladva egy állalam eddig még fel nem fedeztetve, a tön kisont, hol embereim közül senki sem állott.

A helyzettel tisztában voltam azonnal. Az ember a közelben bujkáló komitácik csapat

3. §. Az igénybe vett bormennyiség fejében a termelt must átlagos minőségének megfelelő, seprőről lefejtett bort kell szállítani. Mindazok, akik igazolni tudják, hogy a szüret alkalmával csak elsőrangú fajborokat szürettek ki a területileg illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségek által e célra kijelölt közlegektől kikérendő írásbeli engedély alapján saját szüretelésű boraik helyett másoktól beszerzett, de legalább 8 és tél Malligand fokos egészséges bort is szolgáltatathatnak be vagy pedig jogosítva vannak az igénybevételt hektoliterenként 300 (háromszáz) K-val megváltani és ez esetben kötelesek a megfelelő összeget az illetékes adóhivatalnál a földművelésügyi tárca javára befizetni.

4. §. Az igénybevett borért hektoliterenként 550 (ötszázötven) K térítés állapítatik meg s az a bornak a fegyveres erő részére történt leszállítása után fog kifizettetni. Ezen térítés mellett bárki, tehát az is, aki a jelen rendelet hatálya alá nem esik, termése 5%-át vagy annál nagyobb mennyiségű bort, esetleg egész termését is, a fegyveres erő részére való megvételre felajánlhatja. Az ajánlatok az állami közpincék felügyelőségéhez Budafokon nyújtandók be.

5. §. Ha a jelen rendelettel igénybevett borok a hadsereg részére szükséges 150.000 hl.-t nem fedeznék, a földművelésügyi miniszter az igénybevételt fokozatosan mindazokra kiterjesztheti, akik az 1918. évi szüret alkalmával 100 hl.-nél kevesebb, de legalább 50 hl. mustot állítottak elő. Amennyiben azonban az 1. §-ban megállapított kulcs szerint az igénybevett borok mennyisége a szükséges mennyiséget meghaladná, vagy pedig

kémje volt, ki látva jól megrakott kocsinkat és csekélyszámú embereimet jelezni akarja társainak a biztos szákmányt.

Amint eltávozott csendesen felkeltettem embereimet és akinek hagyott őrséget és a kint hagyott őrséget is bevontam a szobába, mintha azok is pihenni mentek volna.

Nem csalódtam, jó érzésem ismét nem hagyott cserben.

Embereim az ablakokat foglaltak el töltött fegyverrel. Minden kocsira két-két fegyveres embert helyeztem el. Összesen 38 voltunk.

Teljesen sötét lett. Nem sokáig vártunk. Vagy egy óra múlva 40-45 komitácsi annak az ajtónak tartott, ahol a kocsí ki- osont. A külső bejárathoz vagy 20 komitácsi közeledett. Parancs szerint teljesen közel engedték őket jönni és csak midőn vagy 5 lépésgyire voltak, egyszerre eldőrdült 38 puská. A külső bejáratnál álló komitácsik, a kocsikból és ablakokból vették kettős tűz alá néhány perc alatt halva estek össze vagy elmenekültek. A hátsó ajtón azonban betörték néhányan, kikkel egyenként végeztünk. Egy félóra múlva, midőn a hold kibújt 18 komitácsi hevert élettelenül a földön. 10 pedig sebektől vérezve vergődött a korcsmahelyiségben. Sajnos, nekünk is volt 2 halottunk. Ott temettük el a csárda kertjében.

Félóra múlva nyargaltunk és tovább mentünk a parancs értelmében.

önkéntes felajánlások útján részben, vagy egészben fedezetet nyerne, a földművelésügyi miniszter az igénybevételre megállapított %-ot megfelelően leszállíthatja s a felesleges mennyiségeket az igénybevétel alól feloldhatja.

6. §. A községi elöljáróság köteles a községe területén igénybevett borok mennyiségét két héttel a szüret teljes befejezése után a járási főszolgabírónak bejelenteni.

7. §. Az igénybe vett bormennyiségek át- vételére, kezelésére és a hadsereg részére való átadására szükséges további intézkedéseket a földművelésügyi miniszter teszi meg.

8. és 9. §. Büntető rendelkezések.

10. §. E rendelet kihirdetésének napján október 3-án lépett életbe és csak az 1918. évi borteremésre vonatkozik.

Sorsdöntő napok.

Nagy időket élünk! Bécsülettel megharcolt rettentő háboru után, amelyben a nemzet virága veszett oda, békére kényszerülünk most. Nem a mi gyengeségünk, győzött le minket, de az egész világ lámad ellenünk. Az egymással szemben álló harcos feleken felülkerekedett a józan megfontolás, hogy jobb az egyezkedő, megalkuvó békének, minden hátránya, mint a véres háborúnak végleges győzelemmel úgy sem biztatható tovább erőltetése.

Sorsdöntő órákat él az ország. Mióta itt, Európa szívében, államot alkottunk, talán még sohasem értünk meg olyan válságos időszakot, mint mostan. Ellenségünk van temérdek, künn is, bent is egyaránt, barátunk senki. Csak magunkban bizhatunk, a magunk erején és szilárdságában.

Régi magyar erény, hogy a veszedelem óráiban összefog a magyar és félreléve minden pártoskodást, egy emberként száll sikkra. Ma inkább, mint valaha, szükségünk van erre az összetartásra. Félre minden viszszavonással, félre mindennel, ami a multban vagy a jelenben elválaszthatja a magyart a magyartól. Nemzetünk épsége, területi integritása, léte, jövője torog kockán.

Ezekben a napokban el kell nemulnia a pártszerevényeknek, mert aki nem tud önmagán győzedelmeskedve a történelmi nagy idők magaslatára felemelkedni, az az ellenség romlásunkra törő szándékait szolgálja.

A vendéglői iparosok sok nélkülözéssel és áldozattal tartották ki eddig a világháboruban. Bajaikat mi ismerjük legjobban és azok enyhítése érdekében állandóan szót emeltünk. Most még csak arra kérjük a magyar vendéglős és szállodás osztályt, hogy a biztos béke reményében tartsanak ki még rövid ideig, áldozzanak kitarással üzletüknek, mert hisz ezzel a hazának szolgálnak. S mihelyt be- köszönt a várva-várt béke napja, hassunk oda, hogy a leszerelés alatt az előrelátható nagy forgalmat nyugodan és fennadadás nélkül bonyolítsuk le.

SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉSSÉGÉDEK ORSZÁGOS NYUGDÍJEGYESÜLETE
Központi iroda: Budapest, IV., Mehmed Szultán-ut 35, II. em. 5

Meghívó.

A »Szállodások, vendéglősök, kávéosok, pincérek és kávésségédek országos nyugdíjgyesülete« alantírott elnöke tisztelettel meghívja az egyesület tiszteletbeli, alapító, rendes és pártoló tag urait az 1918. évi november hó 11-én, délután 4 órakor Budapesten, a Metropol-szálloda fehér termében tartandó

XXI. évi rendes közgyűlésére.

Budapest, 1918 október 15-én.

Ezúton is felkérjük t. választmányainkat és tagjainkat, hogy a hozzájuk beküldendő szavazólapokat szabályszerű kiállítás után haladéktalanul küldjék vissza a központi irodának.

Dr. Nagy Sándor
jogtanácsos.

Bokros Károly
elnök.

Napi rend:

1. Közgyűlés megnyitása. — 2. Határozatképesség megállapítása és a szavazójegyek beszedése. — 3. Az igazgatóság évi jelentése. — 4. Felügyelő-bizottság jelentése. — 5. Határozathozatal az 1917. évi zárószámadások és az 1918. évi költségelőirányzat tárgyában. — 6. 1917. évi mérleg megállapítása. — 7. Felmentvény megadása az igazgatóság, felügyelő bizottság, választmányok és tisztikar részére. — 8. Esetleges felebbezesek. — 9. Alapszabályok módosítása. — 10. Közgyűlés berekesztése.

A közgyűlés után az Egyesület vezetősége és tagjai közös vacsorát tartanak a Metropol-szálló éttermében. Kérjük, hogy azok, akik a vacsorán résztvenni óhajtának, jelentsék ezt be a Metropol-szálló igazgatóságának.

Kérelem.

Baráti szeretettel és kártársi bizalommal kérem a Sz. V. K. P. és K. Orsz. Nyugdíjgyesületének igen tisztelt ügy fővárosi, mint különösen vidéki tagjait, hogy f. évi november 11-iki közgyűlésünkön minél nagyobb és az eddigénél is tekintélyesebb számban jelenjenek meg. A háboru által előidézett nehéz és válságos viszonyok nélkülözhetelenné teszik, hogy a nyugdíjgyesület tagjai a vezetőséget önzetlen és nehéz humánus munkásságában különbség nélkül teljes odaadással támogassák.

Vegyük ki ebből a munkából egyformán részünket iparunk iránti egyforma lelkesedéssel és szeretettel, és azzal az egyforma odaadással, amilyet az egyesületünk tagjairól való gondoskodás tesz szent és parancsoló kötelességünkkel!

Budapest, 1918. október hó 10-én.

Bokros Károly
nyugdíjgyesületi elnök.

Jóbarátok összejövetelei.

1918 október 23-án Tompa Lukács vendéglőjében, IX., Márton-u. és Vendel-u. sarok.

1918 október 30-án Majjer István vendéglőjében, IX., Drégely-u. 5.

1918 november 6-án Mirt András vendéglőjében, VII., Dohány-utca 7.

1918 november 13-án Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV., Városház-u. 3-5. sz.

1918 november 20-án Farkas Pál vendéglőjében, IX., Üllői-ut 97. sz.

1918 november 27-én Csengei Sándor vendéglőjében, IV., Ferenc József-rakpart 9. sz.

Vendéglősök sertéshizlalási joga

A Magy. Kir. Földmivelésügyi Miniszter 115.100/XIII. I. oszt. 1918. számú körrendelete a kórházak, szanatóriumok, vendéglők stb. sertéshizlalási ügyében valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.

Több oldalról felmerült az a kérdés, vajon a kórházak, szanatóriumok, vendéglők stb. vagyis általában az elkészített ételek kiszolgáltatásával kapcsolatos, illetve arra rendelt vállalatok, intézmények és üzemek nyerhetnek-e sertéshizlalásra engedélyt a saját zrsirsükségletük biztosítására?

Tudomásulvétel és az érdekeltek széleskörű tájékoztatása, valamint szoros alkalmazkodás végett az Orsz. Közélemezési Hivatalt vezető Miniszter ural egyetértőleg értesitem Cimet, hogy a fentebb említett célokra a sertéshizlalási engedélyek a 105.600—1918. számú körrendelet 2. §-ában megjelölt hatóságok által az alábbi szempontok gondos mérlegelésével 20 (husz) darab sertésig kiadhatók, 20 (husz) darab sertésen felül pedig a hizlalás csak úgy lehetséges, ha az idézett körrendelet 10. §-a értelmében előírt szerződés az Orsz. Sertésforgalmi iroda útján megkötetik.

Hogy azonban az érdekelt intézmények és üzemek a tömegfogyasztásban rejlő takarékosági lehetőségek teljes kiaknázására, továbbá a tömegfőzésekkel kapcsolatosan nagy mennyiségben előforduló konyhai hulladék, moslék, stb.-nek a hizlalási célra való okészerű felhasználására minél inkább rákényszerítenek: közlöm, hogy ezek (a helyi hatóság által igazolandó) átlagos napi vendéglétszám, továbbá a családtagok, alkalmazottak és vendégek részére az ebéd és vacsorához felhasználható sertésfehéraru havi mennyiségét fejenként 25 dkg-ban, egy-egy sertést pedig 75 kg. fehéraruban felvéve szükségünk van. Az engedélyezett számú sertések teljes kihizlalásához pedig már a fentebb említett moslék, konyhahulladék stb.-nek e célra felhasználandóságára való tekintettel sertésenként legfeljebb 3 mm. szemes takarmány beszerzésére nyújtható mód és pedig akár feloldás, akár vásárlási engedély alapján.

Császárfürdő Budapesten. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénese hévívízi gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák külön hőlygyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitünő eredménnyel használatnak, főleg csuzos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s áltesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Háborus adótörvények.

Irta: Secundus.

Minél tovább tart a háboru, annál súlyosabb terhek nehezedenek a hadviselő államokra. Fantaszükös számok ugy emberben, mint anyagban jelképezik ezen háborut, mely méreteiben oly nagy, hogy a világöríreteleml hasonlót nem ismert.

A sok évszázadok tapasztalatai alatt kialakult gazdasági elméleteket valósággal felrugta ez az abnormalis alakulás; de bármily rettenetes is a háborus pusztítás anyagban és emberben, mégis be kell következni egy oly korszaknak, mely normális állapotokat teremt.

Ezen normális állapot helyreállítása a közzgazdaság minden terén foglalkoztatja már most az egyes államokat, és már is találunk intézkedéseket az átmeneti időszak zavartalan menetének biztosítására.

Mindenesetre legsürgősebb teendője lesz minden államnak a pénzügyek terén oly konszolidált viszonyokat teremteni, melyek alkalmasak lesznek a várható gazdasági feléndülést elősegíteni. A háboru okozta terheket oly fokban és gyorsasággal eltüntetni, hogy a társadalmi gazdaság egyes körei évtizedeken keresztül ne érezzek a súlyos adók terhét, és ezáltal ne zavartassék meg a gazdasági tevékenység, és ne nyomassék el a vállalkozói szellem.

Az államok különféle módon gondoskodnak az állami élet fenntartásához szükséges javak előteremtéséről. Kezdetleges időben, hol még sok az állami ingatlan és vagyon, tehát hol még a magántulajdon teljesen kifejlődve nincsen, ott az állam a szükséges kiadásokat ezen javak jövedelméből fedezi. Mivel azonban, előrehaladottabb valamely állam, annál kevesebb vagyont tart fenn magának, és csak hol a közegészségügy, közművelődés stb. okok megkivánják, marad meg a vagyon az állam mint testületnek tulajdonába.

Ilyen államban a kiadások tulnyomó részét az állampolgárookra kiveteit adókból fedeztetnek.

Oly időkben, midőn a helyzet normális, nem okozott tulságos nagy gondot a kiadások előteremtése. Az adók magassága mindenkor lépést tartott az állampolgárok fizetőképességével és sohasem állt utjába a gazdasági fellendülésnek.

Egész más a helyzet ma, amidőn oly sűrűn alkottatnak új adók. Oly adók vetteknek ki, amelyek még a gyakorlatba át nem mentek, melyeket az állampolgárok egyáltalában nem ismernek.

Az adók ma súlyosak és azok mellett el nem haladhat egy ügyelő polgár sem, mert mindenkit érdeklí igen közelről a nagy adók mibenléte.

Különösen pedig az új vagyonadó már

minden 20,000 korona vagyont fog utólérni, azt hisszük alig lesz lapunk barátai közül valaki, ki ezirányban érdekelve ne volna.

Ezeket szem előtt tartva programunkba vetiük, hogy mindazon adókat, melyek bennünket érdekelnek, lapunk hasábjában le tárgyaly hogy minden barátunk erről kellő tájékozottságot nyerjen és magát az adók rettenetes utvesztőin némileg kiismerje.

Jövedelemadó.

A jövedelemadó tulajdonképen nem háborus adó, hanem az 1909. évben alkotott új adótörvényekben bent foglaltatik, és annak egyik része már a háboru alatt életbe lett lép-tetve.

A törvény szerint jövedelmi adót tartozik fizetni mindenki, kinek évi összes jövedelme a 10,000 koronát meghaladja. Évi jövedelem alatt pedig értjük az adózó félnek akár adóköteles, akár adómentes jövedelmét együttesen. Tehát, ha az adózónak ezen együttes jövedelme a 10,000 koronát meghaladja adó alá esik, még akkor is, ha az adómentes jövedelem levonása után az adóalap a 10,000 koronán alul maradt.

Pl. ha egy vendéglős összes jövedelme 16,000 korona, de abból a törvény szerint 10,000 korona adómentes, úgy 6000 korona után fizet jövedelem adót.

A jövedelemadó az adókötelezettséget többirányban kitágítja. Így kimondja, hogy az adóköteles jövedelméhez az a jövedelem is hozzászámítandó, mely vele közös háztartásban élő tagoknak jövedelméből származik. Tehát ilyen esetben a családtagok önállóan nem adóznak, hanem az adóköteles fél jövedelme és a családtagok jövedelme együttes összege képezi az alapot, mely után a jövedelmi adó fizetendő.

A közös háztartáshoz tartoznak a férj, feleség, szülők, gyermekei, vő, meny és oldal-rokonok.

Az egész adó a háztartás teje terhére iratik elő. ki a családtagok jövedelme felett rendelkezik, ha mándjárt magának jövedelme nincs is.

A feleség rendszerint a közös háztartáshoz tartozik, ennél fogva az adó kötelesnek jövedelméhez az a jövedelem is hozzászámítandó, mely a közös háztartásban élő feleséget megilleti. De még akkor is így adózik a férj, ha a feleséggel a házassági életközösség bártartósan megszűnik, de a nő a vagyonát még a férj kezeli. Pl. N. N. vendéglős jövedelme üzlete után 4000 korona, földje szőlője után 2000 korona, felesége nevén van egy ház, mely 6000 koronát jövedelmez, akkor a férj fizet 12,000 korona után jövedelmi adót.

A közös háztartáshoz tartoznak a kiskorú gyermekek és unokák és szülők.

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sáropatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

Hozzászámítódik az apa jövedelméhez, a kiskorú gyermek vagy unoka jövedelme, még pedig akár a családfővel együtt laknak vagy sem, ha azok jövedelmét az atya akár számadás, akár a nélkül kezeli, de csak abban az esetben, ha ez a jövedelem nagyobb, mint azon összeg, melyet a gyermek vagy unoka eltartására a családfő elkölt. Ugyanez áll, ha a gyermeknek csak anyja van, ki mint természetes és törvényes gyám, annak vagyonát kezeli. Ebből pedig önként azt következtetjük, hogy amennyiben a gyermekek évi eltartása felemészti azok jövedelmét, úgy az atya vagy anyja jövedelméhez semmi sem számítható be. De nemcsak a szülők és kiskorúak jövedelme, hanem bármely keresete, mely nem szolgálati viszonyból származik, számítható az alaphoz.

Mégis a kiskorúak szolgálati viszonyból származó illetménye, ha azok a családfő gazdaságában vagy üzletében vannak alkalmazva, vagy máshol kapnak fizetést, de a családfővel laknak.

A közös háztartáshoz tartoznak végül a családfővel együtt lakó azok a rokonok, kik a családfő részéről ellátásban részesülnek és ennek fejében bárhonnan származó jövedelmüket átengedik a családfőnek. Ebben az esetben ezek jövedelme szintén a családfő jövedelméhez számítatik, kivéve ha a családfő kiadása az eltartásra több, mint azok jövedelme. Egy rövid példával bemutatva a fent részletezett adókötelezettségek:

A családfő jövedelme	2000 K
A feleség jövedelme	4000 »
A fia, ki üzletvezetője, járandósága	4000 »
Nővére, kinek ingatlan utáni jövedelme	1600 K
	Összesen 11600 K
A nővér eltartása évenként 2000 korona, tehát a nővér 1600 korona jövedelme nem számítható hozzá	1600 K
Tiszta alap	10000 K
A családfő jövedelmi adót után fog fizetni.	10000 K

Igy letárgyalva azon eseteket, midőn a családfő jövedelméhez a családtagok jövedelme hozzászámítandó, állapítsuk meg, mely esetben adóznak önállóan, illetve mikor nem számítódik a családtagok jövedelme a családfő jövedelméhez.

A feleség, ha a házastársak között a házassági életközösség tartósan megszűnik és a nő vagyonát már nem a férj kezeli.

A szőlő- és borókatörkölynek zár alá vételéről és ezen cikkek, valamint a borókabogyó forgalmának szabályozásáról.

A m. kir. minisztérium a háboru esetére szőlő kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli:

1. §. Az 1918. évi belföldi termésből származó szőlő- és borókatörköly jelen rendelet erejénél fogva zár alá vétetik. Ez a rendelkezés arra a törkölyre is kiterjed, amely pálinkagyártásra szolgált vagy fog szolgálni.

2. §. A zár alá vett törkölyt pálinkafőzésen kívül más célra felhasználni, feletetni, eldobni vagy megsemmisíteni nem szabad.

3. §. A zár alá vett törkölyt, amennyiben pálinkafőzésre nem használják fel, legkésőbb 1918. évi december hó 15-ig, amennyiben pálinkafőzésre felhasználják, a kifőzés után azonnal, de legkésőbb 1919 március 1-ig megvételre az Allat- és takarmányforgalmi részvénytársaságnak (Budapest, V., Dorottya-utca 2.) fel kell ajánlani. A megtörtént felajánlásról a fél részére írásbeli elismervényt kell kiszolgáltatni.

4. §. Az Allat- és takarmányforgalmi r.-t. a neki felajánlott törkölyt az 5. §-ban megállapított árak és feltételek mellett megvásárolni köteles. Az Allat- és takarmányforgalmi részvénytársaság által megvásárolt törkölyt eladó köteles a viszonyoknak megfelelő határidőn belül a legközelebbi alkalmas rakodóberendezéssel ellátott vasuti vagy hajóállomáshoz, illetve az Allat- és takarmányforgalmi részvénytársaság által kívánt egyéb helyre szállítani, amennyiben ez a hely a törköly tárolási helyétől ugyanolyan vagy kisebb távolságra esik, mint a legközelebbi vasuti vagy hajóállomás.

5. §. Az átvételi ár 100 kg. nedves törkölyért 10 K-ban állapították meg. Ebben az árban bennfoglaltatik a törkölynek a 4. §-ban megállapított helyre való szállításának a költsége is. Indokolt esetekben a m. kir. földművelésügyi miniszter a szállításért külön díjat állapíthat meg, a törköly azonban a viszonyoknak megfelelő határidőn belül abban az esetben is elszállítandó, ha a külön díjra vonatkozó döntés még nem történt volna meg. Az elszámolásnál a feladásnál eszközölt vasuti hivatalos mérlegelés a mérvadó. Amennyiben a feladási állomáson a hivatalos mérlegelés nem lenne lehetséges, akkor a megérkezési állomáson a megállapított hivatalos súly szolgál az elszámolás alapjául. Ez utóbbi esetben jogában van a feladónak magát a mérlegelésnél képviseltetni.

Fenti ár nem rothadt állapotban levő, legfeljebb 70% vizet tartalmazó törkölyre vonatkozik, rothadt állapotban levő vagy több vizet tartalmazó törköly átvételét jogában van az Allat- és takarmányforgalmi r.-t.-nak megtagadni vagy az ár megfelelő mérséklését kérni. Ily esetben a földművelésügyi miniszter által megállapított ár mérvadó.

6. §. A m. kir. minisztériumnak mindennemű széna és szalma, valamint minden egyéb szalmas- és tömeglakarmányfélének vasuton, hajón vagy gépkocsin történő szállításához szükséges igazolványok tárgyában 968.918. M. E. szám alatt kiadott a (Budapesti Közlönynek 1918. évi március 19-én megjelent 66. számában kihirdetett) rendeletében foglalt rendelkezések kiterjesztetnek a szőlő- és a borókatörkölynek, valamint a szőlőmagnak, továbbá borókabogyónak szállítására is, mihez képest ezeket a cikkeket nem

postai polgári forgalomban közforgalmu vasuton, hajón vagy gépkocsin a város vagy község területén kívül eső helyre csak az említett rendelethez csatolt minta szerinti számasárga alapon másu papíron kiállított hivatalos szállítási igazolvánnyal szabad szállítani.

7. §. A földművelésügyi miniszter felhatalmaztatik, hogy a jelen rendelet 1. §-ával zár alá vett szőlő- és borókatörkölynek közszükségleti célokra igénybevételét a szükséghez képest elrendelhesse.

8. §. A földművelésügyi miniszter a jelen rendeletben foglalt rendelkezések alól indokolt esetekben felmentést adhat.

9. §. Aki az 1—5. §-ok valamelyikét megszegi vagy kijátssza, vagy megszegésénél vagy kijátzásánál bármely módon közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és 6 hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Ha megállapítható annak a nyereségnek összege, melyet a tettes cselekményével illetéktelenül elért, az alkalmazandó pénzbüntetés kétezer koronán felül a megállapított nyereség kétszeresével felemelt összegig terjedhet.

Azon készlet tekintetében, melyre nézve a kihágást elkövették, a kihágási eljárás során a törvény értelmében elkobzásnak van helye. Az elkobzott készletek értékének egyötöde a felelőtől, a többi része a felmerült költség levonásával a Hadirokkantak Segélyalapját illeti.

E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

10. §. Jelen rendelet kihirdetése napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

A m. kir. minisztériumnak a szőlő- és borókatörköly zár alá vételéről és forgalmának szabályozásáról 4.457/1917. M. E. szám alatt kibocsátott (a Budapesti Közlönynek 1917. évi november hó 22. napján megjelent 270. számában kihirdetett) rendelete csupán az 1918. évet megelőző időből származó szőlő- és borókatörkölyre marad érvényben. Az idézett rendelet 6. §-ában foglalt rendelkezés helyébe azonban a jövőre nézve az 1918. évet megelőző időből származó szőlő- és borókatörköly, valamint borókabogyó tekintetében is a jelen rendelet 6. §-ában foglalt rendelkezések lépnek.

Budapest, 1918. évi szeptember hó 30-án.

Dr. Wekerle Sándor s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

Éttermi és papírszalveta kávéházi

nagy mennyiségben kapható:

Magyar Papirkereskedelmi és Papirneműgyár r.-t.

Budapest, VI., Nagymező-utca 37—39

Felemelték a kávé árát. Az Arvizsgálóbizottság tegnapi ülésén hozzájárult a kávéosoknak ahhoz a kívánságához, hogy a tejeskávét árát a cukor és a tej árának emelkedése miatt 70 fillérről 80 fillérré emelhessek. A kanna-tea árának 30 fillérről való felemeléséhez szintén hozzájárult a bizottság azzal a kikötéssel, hogy a kávéosok viszont kötelesek fixfizetéses alkalmazottaik javadalmasítását felemleni.

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészte a Villányi pezsgőgyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országoserte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV. kerület, Váci-u. (Piaristálpalotája) a Magyar Agrár- és Járdekbank R.-t. fiókja. - Központi iroda: Budapest, Nádor-u. 16

MI AZ UJSÁG?

Vendéglősök a kereskedelmi miniszternél. A budapesti szállások, vendéglősök és korcsmárosok ipartestülete küldöttségileg tisztelgett Sztéryni kereskedelemügyi miniszternél, akitől a vendéglősipar háborus panaszainak és sérelmeinek orvoslását kérték. A küldöttség vezetője a miniszterhez intézett beszédben kijelentette, hogy a vendéglősöknek a törzslaprendszer életbeléptetése ellen nincsen kifogásuk és csak arra kérik a minisztert, hogy az ipartárunkban uralkodó jogbizonytalanságokat szüntesse meg és tegye lehetővé, hogy a vendéglősök a központi árvizsgáló-bizottság kiküldötteinek véleménye alapján a rendőri bíróságok túl szigorú ítéleteinek ne legyenek kitéve. A miniszter a sérelem gyors orvoslását helyezte kilátásba.

Tihanyi József meghalt. Tihanyi József, a Balaton-kávéház tulajdonosa, a fővárosi kávéosk testületének érdemes, régi tagja, vasárnap, hatvanegy éves korában meghalt. Kedden délután fél háromkor helyezték örök nyugalomra a rákoskeresztúri izraelita temető halottasházából. A temetésre, melyen az ipartársulat testületileg vett részt, délután negyedkettőkor külön villamos indult a Rókus mögött. Igen érdemes, nagyműveltségű kartársunkat veszítettük el benne, aki életével és munkájával a kávéipar jó hírét, becsületét folyton növelte. Kávéháza az írók és politikusok kedves találkozóhelye volt mindig.

A spanyol járvány. Bódy Tivadar polgármester a spanyol járvány ügyében újabb rendeletet adott ki, amelyet plakátok útján hoztak a közönség tudomására. A rendelet ránk vonatkozólag kimondja, hogy október 21-ikétől november 3-ig a vendéglőket, éttermeket, kifizéseket, kávéházakat, kávéméréseket, tej- és ivócsarnokokat, korcsmát és italméréseket ez idő alatt legfeljebb esti 10 óráig szabad nyitva tartani. A kávéházakat délelőtt 11-től 1-ig, a vendéglőket pedig délután 4-6-ig — a kiszolgálás felfüggesztése mellett — alaposan takarítani és szellőztetni kell. A vendéglőkben, kávéházakban mosdót kell fölserelni a közönség részére. A polgármester újra nyomatékosan figyelmezteti a közönséget, hogy tartózkodjék a vendéglők, kávéházak, pálinkamérések, vasuti és egyéb váróhelyiségek, klubok, egyesületek, körök, gyűlések és általában mindazon helyek látogatásától, ahol nagyobb tömegnek szoktak összegyűlni.

Az ukránjai borkivitel szervezése. Mint értesülünk, az Ukránjába irányuló borkivitel lebonyolítását egy a Haditermény r.-t. vezetésével megalakuló és a bortermelőket, hivatásos borkereskedőket és termelőszövetkezeteket is felölő szindikátus fogja intézni. A szindikátus alapítókéje 20.000.000 korona. A szindikátus az egyes cégeknek szabad üzletkötési jogát változatlanul meghagyja, azzal a korlátozással azonban, hogy a már megkötött exportszerződések a szindikátusnak adandók át. A szindikátus ezenkívül bizományi alapon fog foglalkozni a bor értékesítésével és az ebből származó haszon kétharmada a Haditerménynek, egyharmada pedig a szindikátus többi tagjának jut.

A Zöldsegélyközpont megszűnik. A háborús gazdasági szervezetek közül elsőnek a Zöldsegélyközpont fog felszámolni. A legtöbb központ riadtan gondolt arra, hogy a békekötés után megszűnik a létalapja és egyik-másik központ

vezérigazgató ur íróasztalában nagy memorandumok várnak arra, hogy a kormány előtt az illető központ nélkülözhetetlen voltát bizonyítsák. Ugy látszik, a Zöldsegélyközpont e tekintetben kivétel és vezetőinek nincs is szándékában az intézmény életét mesterségesen meghosszabbítani. Hir szerint itt már minden előkészület megtörtént, hogy tavaszra likvidálható legyen a részvénytársaság. Szabad kereskedelem, jöjjön el a te országod!

Az árpa ipari feldolgozása. Azok a malomüzemek, amelyeknek árpát utaltak ki földolgozás céljából, megkezdték az árpa őrlését, még pedig olyanformán, hogy az árpából 80 százalék erejéig lisztet őrlnek ki, úgy hogy a 3 százalék porlás figyelembevételével 17 százalék marad a korpatermelésre. Megjegyezzük, hogy az árpával rendelkező üzemek közül egyelőre csak azok láttak hozzá az őrléshez, amelyek már elkészültek a megállapított árpagyöngy-kontingens földolgozásával. Az árpaküta, mint malomkörökből halljuk, teljesen kielégítő. Kérdés: mi lesz a sörrel? Lesz-e elég és jó sörünk?

A hüvelyes fölőslég igénybevétele. Az 1918. évi hüvelyes-termést július 29-iki rendeletével helyezte a kormány zár alá, a minap pedig arról értesítette a Hadi Termény igazgatósága a hüvelyes forgalom lebonyolításával megbízott cégeket, hogy a közlemező miniszter a hüvelyes fölőslégeknek a hatóság útján történő igénybevételeire rendeletet adott ki. A rendelet értelmében a hüvelyes fölőslégek igénybevétele az egyes törvényhatóságok termelőviszonyainak figyelembevételével kontingens megállapítása útján történik. Ebbe a kontingensbe a hüvelyeseken kívül a beszolgáltatott kölest és tatárkát is beszámítják.

A cirokmag mint — népelemező cikk. A kölesből az idén meglehetősen gyöngye a termés, jelentékeny része pedig vetőmagnak szükséges. Számolni kell tehát azzal, hogy a köleskásából, amely különösen a háború kitörése óta fontos népelemező cikk, az idén sem fog jelentékenyebb mennyiség a fogyasztás rendelkezésére állani. A köles gyöngye eredményével szemben annál bőségesebb a termés a cirokmagból, és mivel a hántolt cirokmaggal pótolni lehet a köleskása hiányát, ipari körökben előkészületeket tesznek a cirokmagnak nagyobb mennyiségben, népelemezés céljából való hántolására. És arra számítanak, hogy a köles pótlásául nagyobb mennyiségű cirokmagot fognak ilyen célból kiutalni.

A szén ára. Bécsből jelentik: Ujabbán mind több szénbánya részéről intéznek memorandumot a kormányhoz a szén árának növelése érdekében. Egyes bányák azt a kérést terjesztették elő, hogy a szén árát 1.—, a kocszárát 2.10 koronával emelhessék. A fölterjesztést ugyyszólván valamennyi bánya a termelés költségeinek növekedésével okolja meg. Prágából jelentik, hogy Csehország kereskedelmi kamarái tegnap tartott értekezletükön elhatározták, hogy az iparnak és a lakosságnak szénrel való ellátása érdekében közös akciót indítanak.

A bor.

Belépés a borkiviteli szindikátusba. A Magyar Borkiviteli Társaság előkészítő-bizottsága felszólítja azokat, akik az Ukránjába irányuló borkivitel lebonyolítására a legközelebbi napokban megalakítandó magyar borkiviteli társaságba belépni óhajtanak, hogy szándékukat a Magyar

Borkiviteli Társaság előkészítő-bizottságánál (V. Bálvány-utca 7.) mielőbb jelentsék be, ahol a társaság szabályzata és a belépési nyilatkozat az érdekeltség rendelkezésére áll.

Lánckereskedelem rossz hordókkal. Czop Pál budafoki lakos tíz hordót adott el Eisdorfer budapesti kereskedőnek hektoliterenkint 80 koronáért. Az eladáskor megemlítette, hogy a hordókat ki kell javítani és rendbe kell hozni, mert csak így lesznek használhatókká. Eisdorfer Lipót tovább adta az árut Grünwald Henriknek, ez pedig Drót Henrik ügynök útján egy földbirtokosnak, aki rájött arra, hogy a hordók majdnem teljesen használhatatlanok. Megtette a feljelentést a rendőrségen, amely Grünwaldot, Drótot és Merkler Gyula kádárt, aki rossz szakvéleményt adott a hordókról, letartóztatta.

Drágán vásároló borkereskedő — árdrágító. Az osztrák kereskedelmi körökben nagy feltűnést keltett a legfőbb osztrák bíróságnak — »Oberste Gerichts- und Cassationshof« — minap hozott ítélete, amely arra az elvi álláspontra helyezkedik, hogy a kereskedő, aki túlságosan drágán vásárol, nincs jogosítva a további eladási ár megállapításánál ezzel a túlságosan magas bevásárló árral kalkulálni. Abban a tényben, hogy egy kereskedő az árbevásárlásnál már túlzottan magas árakat fizet, benne foglaltatik az árdrágítás, illetőleg az erre irányuló célzat.

Hogy segítenek a hordóhiányon a kecskeméti szőlősgazdák? A borárak lezuhanását tudvalegőleg a nagy hordóhiány indította meg. Ezen a bajon a kecskeméti szőlősgazdák szövetsége — amint egy hirdetésből olvassuk — oly módon segít, hogy három korona alapár és a költségek felszámítása mellett fele haszonra rakatározza el a kecskeméti szőlősgazdák borait. Vendéglősök, vigyázzunk, lehet azért most bort venni, ha a kecskeméti nem is akarják termésüket áruba bocsátani!

A hordók szállítása. A Magyar Kereskedelmi Csarnok fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, hogy az új bortermés lebonyolítása céljából az üres hordókat a kereskedők telepeiről a termelőhöz, valamint a musttal megtöltött hordókat a termelőktől ebben az évben is soron kívül továbbítsák a vasutakon, mert fontos közgazdasági érdek kívánja, hogy az új bortermés értékesítése fennakadást ne szenvedjen. Helyes!

A tokaji bortermelők — Budapesten. A Tokaji Bortermelők Társasága r.t. összehívta rendes közgyűlését október 3-ára. A mérleg szerint a nyereségegyenleg közel 1 millió korona. A közgyűlés napirendjén a részvénytársaság Tokajról Budapestre való áthelyezése is szerepel.

Borral telt hordók külföldre szállítása. A 3632. M. E. 1918. számú rendelet a hordókra nézve is kimondta a kivételi tilalmat és a borral telt hordók kivételét biztosítéki összeg letételéhez kötötte. Most azonban a pénzügyminisztérium a vámhivatalokhoz 6390. P. M. szám alatt utasítást intézett, amelyben meghagyja, hogy a borral telt hordók kivételénél biztosítéki összeg letételét nem kell követelni.

A sör.

A sör árának megállapítása. Az Árvizsgáló Bizottság a sör árának megállapítása végett értekezletre hívta össze a budapesti és vidéki sörgyárak képviselőit. Az értekezleten a pénzügyminisztérium és a közlemezési minisztérium

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

BENKŐ ÉS POLLÁK

TELEFON: JÓZSEF 38—61
INTERURBAN: 11/11

**Hitelek-kölcsönök
nyújtása**

Szálloda-, vendéglő-, kávéház és az összes szakma-
béli üzletek adás-vételét közvetítő irodája
Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

**Hitelek-kölcsönök
nyújtása**

is képviselve volt. Elsősorban arról volt szó, hogy a sörgyárak milyen sört termeljenek, nehez-e, vagy könnyebbet. A bizottság úgy határozott, hogy mind a kettőt. A sörnek hektoliterenként 120—130 korona lesz az ára.

A piac.

A zöldség és gyümölcs ára. A Gyümölcs és Zöldségforgalmi Intéző Bizottság ma újból megállapította a maximális árakat, amelyek október 14-től október 29-ig bezáróan érvényesek. A kelkáposzta ára a termelőnél 100 kilogrammonként 50, a fogyasztónak kilónként 1 korona, fejes káposzta 30 (0.62), zöldbab 140 (2.16), makói hagyma 98 (1.56), fokhagyma 290 (4), paradicsom 40 (0.80), fajtinnye 50 (0.86), közönséges görögdinnye 30 (0.64), sárgadinnye 60 (1.08), szilva 80 (1.70), alma elsőosztályú 280 (4.20), másodosztályú csemege alma 200 (3.20), közönséges alma 120 (1.80), kevert alma 70 (1.16), körte elsőosztályú 300 (4.50), másodosztályú 200 (3.20), közönséges 120 (2), gesztenye nagyobb-szemű 200 (5), kisebb szemű 100 (1.80).

Jön a tojásjegy! A tanács elhatározta, hogy november elsejétől kezdődőleg életbeléptetik a tojásjegyeket, vagyis ez időtől fogva a hatóság által ebszerzett tojás árusítása jegy ellenében történik. A tojásjegy ellenében tíz naponként egy tojást kap a közönség.

A szilvaiz és aszalt szilva ára. A hivatalos lap esztörtöki számában közölt 4518. sz. kormányrendelet szerint a magyar szent korona országainak területéről származó 1918—1919. gazdasági évi természilvakészítményekért a termelő (készítő vagy előállító) által követhető legmagasabb ár 100 kg.-kint tiszta (nettó) súly után, darabossági osztályozásra való tekintet nélkül a következő: A) Aszaltszilváért 260 K. B) Szilvaizért 300 K. Ezek az árak aszaltszilvánál zsákkal, szilvaiznél pedig ingyen hordóval vagy ingyen ládával együtt.

A Nagyszügyi cukorgyár és finomító r. t. 1,333.023 korona tiszta nyereséget jelent ma közléteit, augusztus 31-én lezárt mérlegében. A tavalyi nyereség körülbelül ugyanannyi volt 1,335.211 koronával.

A szesz.

A gyümölcspálinkák árát a pénzügyminisztériumban újból szabályozzák. Most folynak az előkészítő tárgyalások, melyek előreláthatóan magasabb árak megállapításához fognak vezetni, mert arányba akarják hozni a pálinka árát a pénzügyminisztérium részéről már korábban megszabott nyerstermék-árakkal. Azt halljuk, hogy a fogyasztási árak hektoliterfokként 70—75 koronán fognak mozogni.

A hatósági rum. A tanács elhatározta, hogy október 21-étől kezdődőleg életbelépteti a rumjegyeket. Kétféle rumjegy lesz, az egyik fajtának érvényessége október 21-től, a másodiké pedig november 1-től kezdődik. Minden szelvény után egy-egy liter rum jár. A tanács felkéri a közönséget, hogy a szükséghez képest váltsa be a rumjegyeket. A fővárosnak olyan mennyiségű rum áll különben rendelkezésére, hogy a jegyek beváltása nem fog nehézségekbe ütközni.

A Dűszegi Gazdaság, Cukor- és Szeszgyár r. t. nyolc milliós alaptőke mellett 2,486,201 korona nyereséggel zárta mérlegét. A tartalék-alap 1,573,875 koronát tesz ki. Azért mégis emelkedik a cukor árát.

Eladó szálloda és kávéház

(a Hutter féle) örök áron Csikszeredán. Értekezni személyesen vagy levélbelileg öv. Lenk Lajosné Csikszeredán.

A bor áresése.

Amilyen hirtelenül és aránytalanul emelkedett a bor ára szeretlenségbe, majdnem olyan hirtelen esett is, ámbár az árak esése valójában csak névleges, mert hiszen ma az egész országban alig lehet mustot, ujbort vagy óbort eladni, de a termelő gazdák nem is igen igyekeznek eladni, mert abban bizakodnak, hogy a mostani irányzat átmeneti jellegű lesz. Az aránytalanság különben nem meglepő. A meglepő legfőkébb a hanyatlás gyorsasága és nagy aránya. Míg a múlt héten szórványosan vásároltak mustot 4—5 K-ért, ma már ott tartunk, hogy még 2 K-val sem igen akad vevő.

Az a fölfogás, hogy ezt a majdnem krach jellegű áresést a politikai viszonyok alakulása okozta volna, téves. Valami része persze a politikai viszonyoknak is van benne, amennyiben sok alkalmi üzér, aki szakértelem és előrelátás nélkül halmozta a bort, nagyra növelvén a termelő gazdáknak amugyis a szeretlenség felé csapongó igényeit, megijedt, igyekszik készleteitől szabadulni. De ez legfőkébb az óbor ára hat ki, arra is kevésbé, mint az a körülmény, hogy az idén igen sok borunk termett, a minősége pedig a tavalyinál gyöngébb és hogy az edényhiány miatt sok gazda kénytelen mustján minden áron tudni. A pánikot pedig leginkább az okozta, hogy két napja országos eső van, amely a mennyiséget szaporítja, de a minőséget rontja, a szüretet hátráltatja.

Az idei bor minőségét illető tulságos pesszimizmus fölfogás szintén nem indokolt. Nem lehet ugyan az ujbort minőségéről még végleges megbízható véleményt alkotni, de tekintettel arra, hogy a tavalyi must cukortartalma országos átlagban 17—17½% volt, az idén pedig 16% körül van, az idei bor minősége sem lesz valószínűleg annyira silány, hogy az árak egyharmadára, egynegyedére való hanyatlását indokolná. Inkább indokoltá teszi az, hogy a bor ára nálunk már tulságosan magas volt és az ár-alakulás most a racionális színvonal felé mozog.

A szüret különben jobbadán csak az alacsonyabban fekvő borvidékeken kezdődött meg, Felsőmagyarországba, az arad-hegyaljai, pécsi, szekszárdi borvidéke és Erdélyben még nem szüreteltek általánosan; de előreláthatólag nyolc-tíz napon belül ott is megkezdődik a szüret.

Az óbor hanyatlása nem olyan nagy, mint az ujborté. A múlt heti átlag 10 K-s árakkal szemben most sem igen találkoznunk 8 K-nál olcsóbb árnálal. Igaz, hogy vevő ez az áron sincs.

Főszerkesztő: Gyökösy Endre dr.

Vendéglősök, kávéosok, büfék és kórházak részére ajánlott naponta friss

Camembert „Esti csillag” védjegyű sajtkat.

Kapható Jörg Testvérek sajtgyárosoknál
Központ: Vásárcsarnokban, (karzat) mindennap délelőt.

Délvidéki városban, megye székhelyén 18 vendégszobával, amelyek mindennap elvannak foglalva, elsősorban étteremmel, kávéházzal
szálloda eladó.

Van hozzá beszélni-udvar, kocsma, kerthelyiség, kuzalzó. Teljes felszereléssel 90.000 K betegség miatt eladó. Évi bér 7000 K. Hét éves szerződéssel. — Cim a kiadóhivatalban.

Jóforgalmu vendéglő

vendégszobákkal, táncteremmel és billiárdteremmel, mézsátos és hentesüzlet-helyiséggel, teljes berendezéssel 1242 negyszöglettel szabad kézből betegség miatt eladó. Értekezni lehet a tulajdonossal
Fogel Péter vendéglősnél
Fagyveszéken. (J.-N.-K.-Szolnok megye.)

„Aromatika”

TEA RUMMAL

literen- 1/2 liter Rum tartalommal.
ként
1 literből kb. 200 csésze kiváló, finom teljesen kész tea készíthető, lt.-je 40 K
Több kg. cukornak megfelelő édesítéssel 50 K. Rendelés szerint megfelelő engedmény. — Képviselőt adunk.

Aromatika Vegyiművek R.-T.
Budapest, I., Városmajor utca 42. szám.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényesebben söreink kitűnő minőségét.

Italmérők figyelmébe.

A csanádapácai Keresztény Fogyasztási Szövetkezet italmérése és vendéglője részére egy percentes vagy fix fizetéses italmérőt alkalmazna, kinek kötelessége volna jó magyar kongha fenntartása is.

Gazdálkodók olvasóköre és alakulásban levő hadirokkantak köre szintén a szövetkezet helyiségében van elhelyezve.

Fizetés megállapodás szerint; pályázat KÖHLER FERENC ügyvezető Csanádapáca címre intézendő, az igények, szaktudás és képesség megjelölésével. Kaució 3000 kor.
AZ IGAZGATÓSÁG.

LITTKÉ L.

pezsgőborgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frigyes főherceg és császári és királyi fensége, Salva-tor Lipót és cs. és kir. fensége és „Nemzetközi Hálókocsi” és „Európai Express Vonat-társaság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND VIN SEC”, „CASINO EXTRA SEC”, „FORENLAND” (savanykás) „BRITANIA EXTRA DRY” (cukor nélkül)

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
Budapest—Kőbánya.

Emésztsé: elősegítő
nyálkoldó
savközömbösítő

MATTONI
GISSHÜBLER
TISZTA TERMÉSZETES ALKALIÁS
SAVANYUVIZÉ.

**K
O
R
M
I
N**

A CITROMZAMATNAK

KORMIN A NEVE

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HÜSÍTŐHÖZ

KG.-KÉNT 30 KORONA

TEAFIX TEAZAMAT

1 KÁVÉS KANÁL 1 POHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ

KG.-KÉNT 35 KORONA

ÉCZETSÁDPOTLÓ

15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

KG.-KÉNT 40 KORONA

KORMIN VÁLLALAT

BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.

TELEFON 166-05.

**K
O
R
M
I
N**

IPARSÓ

fagylalt, jegeskávé, hideg készítmények előállításá
nál a jég szóására, valamint hűtőkészülékekhez.
Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy
írásbeli kérdézőkódásra díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sójóvedék Vezérigénysége
Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Ha eladó vendéglője,
szállodája, vagy kávé-
háza van, **ha venni**
óhajt, **hirdesse** ezt a

VENDEGLŐSÖK**LAPJA**-ban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halmagykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 48-94. Sürgőügyelm: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.
BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack - töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-,
korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Parafadugót veszünk!!

Használt, jó, nem törött palackdugót kilónként K 40-től K 70-ig
Uj palackdugót " " 80-tól " 140-ig
Parafahulladékok " " " 8.—
valamint hordódugót és pezsgődugókat legmagasabb árban.

FROMMER TESTVÉREK BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 23.**ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE**

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel 1,000.000 hl.
felszerelt serfőzde évi gyártó képessége

Hordósrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyalföldi jég-
verem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külsőjászberényi-út 11.
Telefon: József 56-36 és József 56-38 Palacksörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső
Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörraktárakban is.

TÖRLEY